

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Številka: 320-01-2/2018/ EPA 2561-VII
Ljubljana, 15. 3. 2018

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05-uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US in 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejela naslednje

M N E N J E

**k Predlogu zakona o dopolnitvah Energetskega zakona
(EZ-1C) – skrajšani postopek**

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 5. seji 12. 3. 2018 obravnavala Predlog zakona o dopolnitvah Energetskega zakona (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev Državnega zbora s prvopodpisanim dr. Francem Trčkom.

Komisija **podpira** predlog zakona.

Medtem ko lahko danes investitorji v fotovoltaike v enostanovanjskih stavbah (npr. sončna elektrarna na strehi hiše ali kmetijskih in gospodarskih poslopij) po načelu neto merjenja oddajajo in prejema elektriko (proizvajalec električne energije in hkrati odjemalec za tisti del električne energije, ki jo sam ne more zagotoviti z lastno proizvodnjo), pa so investicije v samooskrbo z OVE omejene na način, da mora biti lastnik naprave za samooskrbo tudi lastnik odjemnega mesta. Z namenom povečanja deleža samooskrbe z električne energije iz OVE se predlaga uvedba samooskrbe iz OVE na podlagi virtualnega neto merjenja oz. na način, da se možnost samooskrbe iz OVE ne veže več na isto merilno mesto. Tako bi to možnost imeli tudi v večstanovanjskih stavbah in v okviru skupnostnih gradenj dislociranih sončnih elektrarn (energetske skupnosti, zadruga). Predlagatelj je izpostavil nekaj razlogov za predložitev predloga, ki vzpostavlja večje možnosti vlaganja v OVE: imamo veliko potenciala obnovljivih virov energije in domačega znanja ter potencialnih lokacij za oddaljeni odjem (npr. strehe nakupovalnih centrov in industrijskih objektov), večja vlaganja v OVE ima pozitiven vpliv na zmanjšanje tveganj za zdravje ljudi zaradi izboljšanja stanja okolja, prav tako pa predlog omogoča grozdenje v smislu lokalne samooskrbe. Nelogično je stališče Vlade, da ne gre za samooskrbo, če je proizvodnja oddaljena od odjema. Poudarja, da to, kar predlaga, dejansko prinaša tretji sveženj evropskega energetskega paketa. Izpostavlja tudi, da imamo več obnovljivih virov in ne le sončno energijo (hidroenergija, termalna energija, vetrna energija), res pa predstavljajo dumpinške cene kitajskih panelov problem, vendar bi morala tovrstne težave država reševati na ravni EU. Ne strinja se, da ima predlagana rešitev negativen vpliv na energetske distribucijske sisteme, saj je slovenski sistem

eden najbolj stabilnih in ni bistveno drugačen od avstrijskega, kjer imajo lokalno energetska samooskrbo v različnih oblikah že dlje časa urejeno.

Vlada ne podpira predloga zakona, pri čemer je predstavnik Ministrstva za infrastrukturo dodatno opozoril, da negativno mnenje izhaja predvsem zaradi nejasnosti in nedorečenosti predloga zakona. Npr. iz vsebine predloga zakona ne izhaja, da se predlaga uvedba samooskrbe na podlagi virtualnega neto merjenja. Opozoril je, da že veljavna ureditev omogoča samooskrbo z električno energijo. Že danes se lahko v okviru različnih oblik družb (npr. d.o.o., zadruga) poljubno število oseb združi in proizvaja električno energijo iz OVE. Vsak odjemalec lahko za del ali celotni lastni odjem električne energije z dobaviteljem sklene pogodbo, v kateri se dobavitelj zaveže, da bo dobavljal energijo le iz obnovljivih virov. V zvezi z odjemom električne energije z napravo za samooskrbo je bilo pojasnjeno, da je edina omejitev, da morajo imeti naprave oznako CE oz. da so v skladu z vsemi evropskimi predpisi. Članom komisije je bilo tudi pojasnjeno, da je problematičen tudi peti odstavek novega 315. a člena, na podlagi katerega naj bi Vlada določila podrobnejše pogoje za samooskrbo iz proizvodnih naprav iz OVE, saj predlog zakona ne daje usmeritev za določitev podrobnejših pogojev. Kot je pojasnil predstavnik Ministrstva za infrastrukturo, je ideja vloge skupnosti pri oskrbi z električno energijo dobra in se bo skušala urediti s podzakonskim aktom, ki je trenutno v medresorskem usklajevanju in s katerim se predvideva, da bi lahko posameznik na lokaciji, ki ni odjemno mesto, proizvajal električno energijo. Pri tem se sicer pojavlja dilema, saj morajo v skladu z Energetskim zakonom dobiti subjekti soglasje za priključitev, iz katerega izhajajo obveznosti in pravice. V povezavi z navedenim je vprašanje, kdo v okviru skupnosti odda vlogo za izdajo soglasja oz. kdo pridobi pravice oz. se mu naložijo obveznosti. Če bi želeli samooskrbo z električno energijo urediti v duhu predloga zakona, bi morali spremeniti tudi del Energetskega zakona, ki se nanaša na soglasja in pogoje za priključitve. Res je slovenski energetski sistem eden od desetih najbolj stabilnih, kar je predvsem posledica preteklega dela energetikov, ki so sledili stroki in imeli bolj determinističen pogled na področje energetike. Predstavnik Ministrstva za infrastrukturo je še pojasnil, da se bo v okviru prenosa evropske zakonodaje, ki je še v fazi sprejemanja, to vprašanje bolj celovito uredilo.

Komisija se je seznanila tudi s stališčem Agencije za energijo, kjer izpostavljajo, da je predlog zakona optimističen in upošteva smeri razvoja predvidenih sprememb evropske zakonodaje glede pravil trga z električno energijo, ki področje samooskrbe z električno energijo v okviru prehoda na večji delež OVE šteje kot enega od pomembnejših dejavnikov. Gre za idejo, ki jo bo treba v prihodnje podpreti, je pa treba nekatera vprašanja (npr. oddaljenost proizvodne naprave od mesta porabe in vezanost na isto merilno mesto) jasneje in drugače definirati, poleg tega bo treba v luči prihajajoče evropske zakonodaje prenoviti sistem neto merjenja (stroške omrežja bo moral plačati vsak glede na uporabo omrežja).

Kot ugotavlja komisija, nevladni okoljski organizaciji Focus in Greenpeaca Slovenija izražata podporo predlogu zakona, saj rešuje sedanje zakonske ovire glede samooskrbe, ki preprečujejo vstop skupnostim/zadragam v sistem. Kot velik problem sedanje ureditve je bila izpostavljena izključitev večstanovanjskih stavb ali občin. Večina stavb v lasti občin (npr. šole, vrtci, občinske stavbe) ima primerne strehe za postavitev sončne elektrarne in če občina nima sredstev, lahko odda streho za te namene drugemu investitorju (npr. skupnost, zadruga). Na ta način lahko občina daje občanom možnost sodelovanja pri projektih s pozitivnim vplivom na celotno lokalno skupnost. Kot pojasnjujejo predstavniki nevladnih okoljskih organizacij, nove

tehnologije omogočajo sodelovanje v energetske tranziciji in omogočajo večjo vlogo aktivnim uporabnikom v smislu vključevanja v proizvodnjo električne energije iz OVE, s čimer lahko uresničujemo nacionalne cilje glede povečevanja deleža OVE in obenem tudi posredno vzpostavljamo socialni korektiv.

Komisija podpira predlog zakona oz. idejo vključevanja čim večjega števila posameznikov v različne oblike samooskrbe z električno energijo iz OVE, ki jo predvideva tudi tretji sveženj evropskega energetskega paketa. Predlagana možnost samooskrbe v skupnostih (npr. večstanovanjskih stavbah) predstavlja enega od ukrepov za povečevanje deleža obnovljivih virov energije kot pomembne usmeritve prihodnje energetske politike.

Komisija obenem opozarja, da se biomasa lahko obnavlja kjerkoli, tudi v tujini in če se biomasa kot obnovljiv vir energije za namen samooskrbe z električno energijo uvaža iz tujine, se uvožena biomasa lahko obravnava enako kot uvožena fosilna goriva. Zato bi bilo smiselno, da se poreklo biomase geografsko omeji. Pri biomasi ne smemo prezreti tudi obremenjevanja okolja, saj so kurilne naprave na lesno biomaso različne kvalitete in posledično povzročajo večje ali manjše izpuste prašnih delcev.

* * *

Za poročevalca je bil določen podpredsednik komisije Samer Khalil.

Sekretarka
Meta Štembal, l.r.

Predsednik
Dušan Strnad, l.r.